

**ОПШТИНА ПРИБОЈ
ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ
ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ ПРИБОЈ**

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

**ЦЕНТРА ЗА РАЗВОЈ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
ОПШТИНЕ ПРИБОЈ ЗА 2022. ГОДИНУ**

Прибој, фебруар 2023. године

I УВОДНИ ДЕО

ОСНОВНА ФУНКЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Основна функција социјалне заштите је остваривање социјалне сигурности грађана на принципу солидарности, узајамности и хуманости.

Циљеви социјалне заштите остварују се пружањем услуга социјалне заштите и другим активностима које предупредују, умањују или отклањају зависност појединца и породица од социјалних служби. Најкраће речено, социјална заштита означава скуп делатности усмерених на стварање услова за живот свима онима који без помоћи других нису у стању да те услове обезбеде.

Социјална заштита је традиционално најнеразвијенији део социјалне политике. Из тог разлога је неопходно социјалну заштиту, а тиме и социјалну политику у целини посматрати као саставни део опште друштвене политике развоја, а не само као нужни маргинални део друштва којим се баве само специјализоване установе међу којима је и Центар за развој услуга социјалне заштите општине Прибој.

ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ

Центар за развој услуга социјалне заштите општине Прибој (у даљем тексту „Центар“) основан је Одлуком скупштине општине Прибој 01 број 02-18/2020 од 05.03.2020. године. Има својство правног лица , са правима, обавезама, и одговорностима које проистичу из Устава, закона и статута Центра.

Центар је установа социјалне заштите која се бави пружањем услуга социјалне заштите за децу, младе, одрасле и старије на подручју општине Прибој. Досадашњи пружалац локалних услуга био је Центар за социјални рад Прибој, од кога је Центар за развој услуга социјалне заштите општине Прибој преузео пет услуга социјалне заштите и објекте, и званично почео са радом 01.01.2021. године. Седиште Центра је у Прибоју, ул.12.Јануар број 5.

Услуге социјалне заштите се реализују на више локација у граду, и то:

Прихватилиште за одрасла и стара лица, ул. 29. новембра број 1,
Прихватилиште за жртве породичног насиља, ул. Рифата Бурџевића број 24,
Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју, ул. Радмила Лавренчића бр.1,
Стан за становање младих који се осамостаљују, ул. Драгољуба Савића број 33.

ЗАКОНСКИ ОКВИРИ

Рад Центра за развој услуга социјалне заштите општине Прибој проистиче из следећих законских и стратешких докумената:

- **Закон о социјалној заштити** („Службени гласник РС“ бр.24/11);
- **Закон о спречавању насиља у породици** (94/16);
- **Правилник о лиценцирању организација социјалне заштите**,
(„Службени гласник РС“ бр. 42/13);
- **Правилник о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите** („Службени гласник РС“ бр. 42/13, 89/18, 73/19);
- **Правилник о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити**
(„Службени гласник РС“ бр. 42/13 и 53/13-исправка);
- **Правилник о стручним пословима у социјалној заштити**
(„Службени гласник РС“ 1/12);
- **Правилник о измени и допуни Правилника о стручним пословима у социјалној заштити** („Службени гласник РС“ бр.42/13);
- **Одлука о правима и услугама у области социјалне заштите на територије општине Прибој** (Службени лист општине Прибој бр. 8/21, 2/22);
- **Правилник о организацији услуге прихватилиште за жртве породичног насиља** (Службени лист општине Прибој бр. 5/22);
- **Правилник о организацији услуге помоћ у кући за одрасла и стара лица** (Службени лист општине Прибој бр. 5/22);
- **Правилник о организацији услуге прихватилиште за одрасла и стара лица** (Службени лист општине Прибој бр. 5/22);

- **Правилник о организацији услуге дневни боравак за децу и младе са тешкоћама у развоју** (Службени лист општине Прибој бр. 5/22);
- **Правилник о организацији услуге становање уз подршку за младе који се осамостаљују** (Службени лист општине Прибој бр. 5/22);
- **Правилник о организацији услуге додатна подршка деци у процесу образовања** (Службени лист општине Прибој бр. 5/22);

Стратегије:

- **Стратегија развоја социјалне заштите општине Прибој од 2021.г.- 2025.г.**

Делатност Центра за развој услуга социјалне заштите општине Прибој проистиче из наведених докумената и подразумева организовање, пружање, реализовање како постојећих тако и нових услуга социјалне заштите за децу, младе, одрасле и старије којима је задовољавање потреба из било којих разлога онемогућено.

II ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ

Извештај о раду Центра за 2022. годину заснива се на анализи реализованих програмских активности у претходној години, укупном броју корисника у свим услугама које ова установа пружа као и квалитету и степену задовољства корисника.

Протеклу 2022. годину обележило је континуирано пружање пет постојећих услуга социјалне заштите, доношење свих неопходних правних аката од стране органа локане самоуправе за несметано функционисање наведених услуга и увођење нове услуге у систем социјалне заштите на локалном нивоу.

У 2022. години у Центру за развој услуга социјалне заштите била су запослена два радника (директор-дипломирани социјални радник и дипломирани правник), на одређено радно време. Уговором о делу била је ангажовано укупно у свим услугама 17 домаћица. Центар има потребу за повећањем броја стручних радника па се очекује да оснивач у 2023.

години изнађе могућност запошљавања потребног броја стручних радника, у складу са Правилником о организацији и систематизацији послова центра, као и превођење у радни однос одређеног броја домаћица, како би Центар код Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања покренуо поступак лиценцирања услуга чији је он пружалац. У извештајној години обављене су неопходне консултације у ресорном министарству по питању покретања поступака за добијање неопходних лиценци за рад, те ће то бити и приоритет у раду установе у 2023. години.

У 2022. години Центар је имао добру сарадњу са локалном самоуправом. Такође је била добра сарадња и са Центром за социјални рад Прибој, Здравственим центром Прибој, Црвеним крстом, невладиним организацијама и другима.

Најављеним изменама Закона о социјалној заштити, Породичног закона и осталих пратећих прописа, реализација програмских активности је усмерена на усклађивање мера и активности за подстицај и развој постојећих и нових услуга социјалне заштите како би се адекватно и правовремено одговорило на све захтеве грађана који имају потребу за услугама које пружа Центар.

III РЕАЛИЗОВАЊЕ УСЛУГА У 2022.ГОДИНИ

У оквиру Центра за развој услуга социјалне заштите општине Прибој, у 2022. години реализоване су следеће услуге:

1. Помоћ у кући за одрасла и стара лица;
2. Прихватилиште за одрасла и стара лица;
3. Прихватилиште за жртве породичног насиља;
4. Становање уз подршку за младе који се осамостаљују;
5. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју;

1. Помоћ у кући за одрасла и стара лица

Услуга помоћи у кући обезбеђује се одраслим и старим, инвалидним, изнемоглим и хронично оболелим лицима која живе сама у

домаћинству и нису у стању да се сама старају о себи, или живе у домаћинству са другим лицем, неспособним да им пружи помоћ. Услуга обухвата помоћ у обезбеђивању исхране, одржавању личне хигијене, и хигијене стана, одржавању одевних предмета, постељине, кретању у оквиру стана и ван њега, одлазак у здравствену установу и друге услуге.

Услуга помоћ у кући за одрасла и стара лица правно је регулисна Законом о социјалној заштити РС и пратећим подзаконским актима, Одлуком о правима и услугама у области социјалне заштите на територији општине Прибој, Правилником о организацији услуге помоћ у кући за одрасла и стара лица.

У 2022. години ову услугу користило је 70 лица од чега је 24 мушких и 46 женских, 13 одраслих и 57 старих лица. Са приградског (сеоског) подручја је 10 лица, а 60 лица је са градског подручја. На пружању услуге ангажовано је 9 домаћица, које поседују потребне сертификате за пружање ове услуге, а исте су стекле похађањем акредитоване обуке која је спроведена у оквиру пројекта „Ми бринемо о старима“, чији је носилац била општина Прибој у партнерству са општином Пријепоље, а пружаоци услуга били су Центри за социјални рад Прибој, Пријепоље и Нова Варош. Наведени пројекат спровођен је у периоду 2014.-2015. година, а финансиран је средствима Делегације Европске Уније у Републици Србији у оквиру Програма Exchange 4.

Тенденција старења укупног становништва својствена је и за подручје наше општине. Свесни чињенице да на плану помоћи старим лицима мора још доста да се ради како би ова категорија била адекватно обезбеђена зарад бољих и квалитетнијих услова живота, Центар ће као установа која је пружалац ове услуге и која носи највећу одговорност за њену реализацију покренути иницијативу за даљи развој ове услуге, пре свега код локалне самоуправе као оснивача, али и других чинилаца друштвене заједнице који могу допринети овом послу из свог домена.

Анализирајући остварење услуге помоћи у кући у извештајном периоду као основни закључак намеће се потреба даљег развијања ове услуге, посебно ради заштите старих лица на селу.

У току 2022. године општина Прибој била је изабрана од стране немачке развојне агенције ГИЗ, као једна од 15 изабраних општина, да спроводи пројекат који је као главну активност имао рад мобилног тима у услузи помоћ у кући. Пројекат под називом „Ми бринемо о старима“ је

израдио Центар за развој услуга социјалне заштите општине Прибој и пројекат је ова установа успешно спроводила у ток три месеца колико је исти трајао. Мобилни тим у услузи био је састављен од лекара, медицинског техничара и социјалног радника и акценат је стављен на обилазак, пре свега старих у руралним подручјима као потенцијалних корисника ове услуге. У оквиру пројекта мобилни тим је обишао и све активне кориснике услуге помоћ у кући који се углавном налазе у урбаној средини. Стари су исказали своје задовољство активностима овог пројекта те се надамо да ће и након завршетка пројекта општина Прибој изнаћи могућност и средства да мобилни тим настави са радом, што је и била пракса дужи низ година.

За реализацију пројектних активности Центру за развој услуга социјалне заштите било је неопходно теренско возило, те је са Центром за социјални рад Прибој, а уз сагласност општине Прибој као оснивача обе установе, потписан уговор о поклону теренског возила дачија дастер. Наведено возило набављено је у пројекту који је финансиран средствима Делегације Европске Уније у Републици Србији у оквиру Програма Exchange 4, за потребе услуге помоћ у кући те је возило сада у власништву Центра за развој услуга социјалне заштите као пружаоца наведене услуге.

2. Прихватилиште за одрасла и стара лица

Становници општине Прибој су углавном из категорије старих па је у првом плану збрињавање одраслих и старих лица без породичног старања.

Услуга прихватилишта за одрасла и стара лица спровођена је у објекту који се састоји од дневног боравка и дела за ургентни смештај одраслих и старих лица.

У 2022.години на евиденцији корисника ове услуге било је 17 лица 7 мушких и 10 женских корисника од чега је 4 одрасла и 13 старих корисника. Са сеоског подручја је 8 корисника, а 9 корисника су са градског подручја. На пружању услуге ангажовано је 4 неговатељице-домаћице и 1 лице на пословима економа и обезбеђења објекта.

Корисници услуге прихватилиште за одрасла и стара лица су углавном зависна и полузависна лица. Услуга се пружа 24 сата

непрекидно. Корисницима прихватилишта за одрасла и стара лица пружају се услуге одговарајуће здравствене заштите, радне и окупационе терапије, културно забавне и рекреативне активности и друге услуге зависно од потреба корисника. Корисници прихватилишта задовољавају свакодневне животне потребе, а нарочито дружење, социјалну интеграцију и рехабилитацију, развијање солидарности, самопомоћи, културно забавне, рекреативне, духовне и друге потребе.

Анализом пружене услуге и исказаним потребама грађана општине Прибој за овом услугом дошли смо до закључка да ће убудуће бити повећана потреба за коришћењем исте од стране наших најстаријих суграђана и да ће њоме бити збринута пре свега остарела лица без адекватног породичног старања из руралног подручја. Ова установа планира и покретање иницијативе код оснивача, општине Прибој, за повећање капацитета прихватилишта и проналажење и адаптацију објекта који би био у новом делу града с обзиром да ка том делу града гравитира највећи број грађана наше општине. У том смислу Центар за развој услуга социјалне заштите планира да, уз сагласност општине Прибој, приступи и изради пројекта код донатора у смислу адаптације простора у коме се пружа ова услуга и повећања капацитета и броја лежајева.

3. Прихватилиште за жртве породичног насиља

Коришћење услуге прихватилишта за жртве породичног насиља имају деца и ненасилни родитељ, жртве породичног злостављања и занемаривања, над којима се насиље врши. Корисницима прихватилишта обезбеђује се привремени смештај у случајевим акутног стања насиља у породици којима је угрожена безбедност, здравље и живот. Корисницима услуга пружа се комплетна психосоцијална подршка, правна помоћ, посредовање код других институција, здравствена заштита, исхрана безбедност и сигурност.

У 2022. години ову услугу користило је 4 лица, сва лица су женског пола и са територије општине Прибој од чега су 2 одрасла лица и 2 деце. На пружању услуге ангажоване су 4 домаћице задужене за одржавање објекта, спремање хране, прање, пеглање и друго.

Услуга је правно регулисна Законом о социјалној заштити, Одлуком о правима и услугама у области социјалне заштите на територији општине Прибој и Правилником о организацији услуге смештаја у прихваталиште за жртве породичног насиља.

Ова услуга функционише од 04.03.2004. године и наше прихваталиште је тада било једно од првих шест у Републици Србији. До сада је ову услугу користило више од 400 корисника из разних градова и општина у држави, а трошкове смештаја за кориснике који нису са територије општине Прибој сносили су упутни центри за социјални рад, средствима из буџета својих локалних самоуправа.

Почетком примене Закона о спречавању насиља у породици, средином 2017. године у потпуности је промењен амбијент за борбу и деловање у овим кризним ситуацијама. Наиме, координатор борбе против насиља у породици сада је тужилаштво, а поред овог органа активно су укључени и полиција, судови и центри за социјални рад. Главна новина коју је увео напред поменути закон је могућност изрицања хитних мера у трајању од 48 сати и удаљавање насилника из породичног домаћинства, као и могућност продужења изречене хитне мере на предлог тужилаштва, а од стране суда до 30 дана. Такође, у случају кршења изречених хитних мера насилнику се изриче затворска казна коју издржава без одлагања. Међутим, и поред видног напретка у борби против насиља у породици доношењем нових законских прописа остаје потреба, у одређеним случајевима, смештаја жртава у прихваталиште. Углавном се ради о изузетно тешким и специфичним случајевима који изискују повећану безбедност жртве као и укључивање у рад свих актера борбе против насиља у породици.

У току 2022. године запослени у Центру за развој услуга социјалне заштите су у три наврата, по позиву надлежних, присуствовали састанцима представника свих прихваталишта за жртве породичног насиља у Републици Србији („сигурне куће“). Као резултат тих састанака почев од 01.11.2022. године, у склопу дела националне бриге и помоћи прихваталиштима („сигурним кућама“) у Републици Србији, којих је иначе укупно 11 (Београд, Нови Сад, Ниш, Крагујевац, Зрењанин, Панчево, Сомбор, Сремска Митровица, Лесковац, Врање, Прибој) отпочео је

пројекат који ће трајати до краја септембра месеца 2023. године и чији је главни циљ побољшање структуралних стандарда у циљу лиценцирања услуге, а који у потпуности финансира амбасада Велике Британије у Републици Србији. Што се тиче прихватилишта у Прибоју планирано је да у оквиру пројекта буде извршена комплетна санације објекта (израда нове и комплетне изолације објекта, сређивање унутрашњег ентеријера и уградња лифта-платформе за приступ објекту лицима са инвалидитетом). За сву неопходну стручну помоћ у реализацији овог пројекта, за прихватилиште у Прибоју одређена је НВО Атина из Београда, као невладина организација са најдужим стажом у борби против насиља у породици у нашој држави.

Поред наведеног у току 2022. године Центар за развој услуга социјалне заштите општине Прибој контактирали су и представници амбасаде САД у Републици Србији као и представници Министарства правде Владе Републике Србије тражећи податке о прихватилишту и сагледавање и исказивање потреба прихватилишта ради евентуалне донације у опреми, храни и средствима за хигијену. Тражени подаци су достављени те у току 2023. године очекујемо и реализацију наведених активности.

4. Становање уз подршку за младе који се осамостаљују

Услуга становање уз подршку за младе који се осамостаљују („кућа на пола пута“) обухвата децу и омладину без родитељског старања којима престаје право на смештај у установи социјалне заштите, односно у хранитељској породици, као алтернатива смештају у установу социјалне заштите или другу породицу, ради завршетка школовања или оспособљавања за самостални живот под условом да не постоји могућност повратка у сопствену или сродничку породицу, и да је оперативним планом отпуста утврђено да је становање уз подршку најцелисходнији облик заштите.

Услуга је правно регулисана Законом о социјалној заштити, Одлуком о правима и услугама у области социјалне заштите на територији општине Прибој и Правилником о организацији услуге становање уз подршку за младе који се осамостаљују.

Услуга функционише почев од 2008. године када је Министарство рада и социјалне политике из средстава Националног инвестиционог плана, за потребе успостављања ове услуге у општини Прибој, купило трособан стан у Прибоју, улица Драгољуба Савића 33. Поред овог стана купљено је још 6 станова у Београду и по 1 у Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Сремској Митровици.

До сада ову услугу користило је 4 млада лица са територије општине Прибој, а разлог малог број корисника ове услуге је и развијена мрежа хранитељских породица у општини Прибој и смештај деце и младих у ове породице.

У 2022. години услуга становања уз подршку за младе који се осамостаљују, није пружана јер није било корисника.

5. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју

Коришћење услуге дневног боравака може остварити дете ометено у физичком или психичком развоју, оболело од аутизма, са поремећајима у друштвеном понашању и младо лице, које има право на смештај у установу или другу породицу ако је у зависности од степена и врсте ометености, могућности и потреба ових лица и других разлога, овакав облик заштите најцелисходнији. Сврха услуге дневног боравака састоји се у унапређењу квалитета живота деце и младих чији је развој угрожен у породици, као и превенцији институционалног смештаја.

Корисницима у дневном боравку се обезбеђују боравак, исхрана, радна и окупациона терапија, културно забавне и рекреативне активности према способностима и склоностима. Кроз услугу дневног боравака корисници у организованом окружењу уз потребан надзор, задовољавају развојне потребе и развијају животне вештине, личну и друштвену одговорност ради развоја самосталности, социјалних, сазнајних и других важних функција.

Услуга је правно регулисана Законом о социјалној заштити, Одлуком о правима и услугама у области социјалне заштите на територији општине Прибој и Правилником о организацији услуге дневног боравака за децу и младе са сметњама у развоју.

Услуга се пружа у просторијама Удружења ментално недовољно развијених особа, улица Радмила Лавренчића број 1 у Прибоју.

У 2022. години услугу је користило 18 корисника и то 1 дете, 5 младих и 12 одраслих лица од којих је 7 женског пола, а 11 мушког пола.

IV СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Центар за развој услуга социјалне заштите општине Прибој има законску обавезу да континуирано обезбеђује услове за унапређење стручних капацитета запослених, континуирано едуковање стручних радника и сарадника у циљу подизања професионалних компетенција на пружању услуга социјалне заштите и у непосредном раду са корисницима.

У 2022.години стручни радници су ишли на стручно усавршавање кроз похађање акредитованих програма обуке које организује Комора социјалне заштите, Републички завод за социјалну заштиту, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, као и по позиву других организација и удружења, овлашћених за организацију едукације. Кроз едукације из области рада у услугама, значајно је побољшан рад и квалитетнији начин пружања помоћи и подршке корисницима.

V АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

У 2022.години Центар за развој услуга социјалне заштите општине Прибој је радио:

- План и програм рада Центра за 2023.годину,
- Извештај о утрошеним средствима буџета општине Прибој на месечном нивоу,
- Извештај Трезору о извршењу буџета за квартални период,
- Месечни извештај Регистру запослених (финансијски и кадровски подаци),
- Достављање разних статистичких и других извештаја на захтев републичких и општинских органа.

VI ИНФОРМИСАЊЕ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Што се тиче информисања о раду Центар је у извештајном периоду континуирано информисао јавност о делатности Центра,

предузетим мерама и активностима у свом раду и плановима за будући рад.

Циљ информисања је представљање Центра као компетентне установе пред грађанима, доносиоцима одлука, партнерима, донаторима, као и анимирање појединаца и организација за подршку активностима Центра и прикупљање додатних средстава, представљање делатности Центра стручној јавности на регионалним и државним скуповима, намењених развоју услуга социјалне заштите.

Циљ информисања је, поред осталог, упознавање корисника са постојећим услугама у заједници, регрутовање нових корисника услуга, пројектно аплицирање за услуге и унапређење квалитета заштите угрожених група корисника.

Активности Центра су усмерене на сарадњу и координацију различитих система у локалној заједници (социјална заштита, образовање, здравство) како би се положај и квалитет живота грађана из најосетљивијих категорија побољшао и унапредио.

VII БРОЈ И СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ

Стање запослених на дан 31.12.2022. године

Број запослених	Стање 31.12.2022.
На одређено време	2
На неодређено време	/
Укупан број	2

Структура запослених на одређено време на дан 31.12.2022.

Врста послова	Број запослених
Руководећи (директор)	1
Стручни радник	1
УКУПАН БРОЈ	2

Саставни део Извештаја о раду Центра за развој услуга социјалне заштите општине Прибој за 2022. годину који прилажемо у наставку је табеларни приказ утрошених средстава по свим основима у 2022. години за реализацију основне делатности установе.

ДИРЕКТОР

Светлана Шалипур, дипл.социјални радник